

forslagets Bestemmelser gaa i det Minutløse eller Smaalige. Jeg tror som sagt, at det er heldigt, at man, hvor det lader sig gjøre, bestemmer ved Lov, hvad der hører herhen, og hvad der hører derhen, for at saa Lidt som muligt skal blive overgivet til Vilkaarlighed. Den vigtigste Indvending, som jeg har hørt fremføre mod nærværende Lovforslag, har været den, at det ikke gik vidt nok, og at, forsaavidt man trænger til en Reform i Skolevæsenet, var det Lovforslag, der her er til Behandling, en saadan Ubetydelighed, at det maatte anses for uhenigtsmæssigt at opholde Rigsdagens Tid med at behandle et Forslag til en saadan Lov. Jeg skal nu ganske vist give det ærede Medlem for Horsens (Zeisen) fuldkommen Ret i, at det er meget Lidt paa Reformens Vel, som dette Lovforslag tilligter. Men, forbi det ikke gaar Skridtet helt ud, derfor kan det dog ikke negtes, at det indeholder et lille Fremskridt med Hensyn til Opklaring af de Forhold, der høre under Skolevæsenet. Derfor den ærede Landsthingsmand eller nogen anden Rigsdagsmand kunde staae os et brugbart og godt Lovforslag til en Reformering af hele Skolevæsenet, ja, da vilde han derved gjøre sig meget fortjent af Befolkningen og Landet. Men det er en saare vanskeligt Sag, som man fra forskjellige Sider forgæves har prøvet paa at fremme, og det er derfor klart, at der hører en meget stor Erfaring og megen Interesse og Dygtighed til for at kunne fremkomme med et brugbart Forslag til en Skolereform, der skulde have en noget betydeligere Udstrækning. — Der er blevet gjort Ophævelser pver, at Præsten nu skal være sødt Formand i Skolekommissionen. Jeg kan heller ikke negte, at der mulig gives de Steder, hvor det vilde være rigtigere, at Skolekommissionens Formand blev valgt. Selv om der blev indført den Bestemmelse, at han skulde vælges, tror jeg, at Forholdet i Reglen vilde blive det selvsamme som nu, idet det dog vistnok kun vilde være ganske faa Steder, hvor Præsten ikke vilde blive valgt til Formand i Skolekommissionen. Men jeg negter ikke, at der kan gives og vistnok ogsaa gives saadanne Steder, f. Ex. hvor Præsten saaledes som det alt er blevet udtalt fra en anden

Side, paa Grund af Alderdom, eller hvad der nu iøvrigt maatte være Grunden dertil, viste meget Lidet Interesse for Skolevæsenet; men der var det da ogsaa bedre, at der kom en anden Formand for Skolekommissionen. Hvor Præsten interesserer sig for Skolevæsenet, der er jeg derimod som sagt overbevist om, at han altid vilde blive valgt til dens Formand. — Der er blevet talt om, at det var for stor en Myndighed, som Lovforslaget vilde overlade til Sogneraadene; men det kan jeg ikke indse. Sogneraadene have jo nemlig den største Interesse i hvorledes Sognenes økonomiske Anliggender blive styrede, og et Sogneraad, der dier Noget, vil derhos altid have stor Interesse for den almindelige Folkeoplysning, og for, at Skoleungdommen bliver saa vel, og saa godt oplyst som muligt. — Hvad den Indvending angaar, at det skulde være unødvendigt at bestemme, at Skolekommissionerne skulde holde Møde hveranden Maaned, da er det jo allerede blevet oplyst fra anden Side, at det er langt fra, at det er unødvendigt. Og saa jeg kjender af Erfaring enkelte Steder, hvor jeg tror, at det vilde være meget heldigt, om man havde en saadan Bestemmelse. Det kan ikke negtes, at Præsterne og Skolekommissionernes Medlemmer ligesaa vel som andre Mennesker langt fra altid ere, saa gode, som de burde være, og Resultatet deraf er, at de ogsaa kunne trænge til, at Lovgivningen fastsætter visse Bestemmelser, som de skulde holde sig efterrettelige. — Jeg maa sluttelig erklære mig enig med den ærede sidste Taler i, at jeg ikke havde ventet, at der vilde være fremkommet synderlige Indvendinger her i Thinget mod Lovforslaget. Efterat Folkethingets store Flertal har vedtaget et Lovforslag som dette, og efterat det har vist sig, at der ikke egentlig er fremkommet nogen Indvending imod det fra Ministerens Side, saa kan jeg idetmindste ikke indse Andet, end at det var rimeligt, at Landstinget vedtog Lovforslaget uden nogen synderlig Indvending. Iøvrigt kan jeg som antydet, ikke negte, at ogsaa jeg kunde ønske, og jeg tror, at det vilde være i Sagens Interesse, at der tillige blev truffet den Bestemmelse, at Præsten ikke skulde være